

Hovedutvalg for undervisningssektoren

Arkivsaksnummer
22/558

Arkivnummer

Saksbehandler
Kjetil Gulsrud Lundemoen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
04/22	Hovedutvalg for undervisningssektoren	23.02.2022

04/22 Kriterier for skolegang ved annen skole enn nærskole

Rådmannens innstilling

Følgende kriterier gjelder for skolegang ved annen skole enn den eleven sokner til:

1. Det er begrensede muligheter til å gå på skole utenfor skolekretsen eleven sokner til.
2. Det gis følgende unntak:
 - a. Dersom eleven ønsker å fullføre skoleåret før en ny overgang til ungdomstrinn eller videregående opplæring.
 - b. Dersom eleven har søsken ved skolen.
 - c. Dersom eleven har delt bosted i minimum 40% av tiden i skolekretsen
 - d. Dersom det er særskilte forhold rundt eleven som tilsier at dette er til det klart beste for eleven.

Kortversjon

Modum kommune har forskriftsfestet skolekretser. Det er i de fleste tilfeller barnets beste å gå på skolen de sokner til, men det er behov for å ha en åpning for at elever kan gå på annen skole dersom det er gode grunner til det. Saken legger kriterier for muligheten for å gå på en skole annen enn den eleven sokner til. Det er kun anledning til å søke om skolebytte innad i Modum kommune.

Saksopplysninger

Etter opplæringsloven §8-1 har elever i grunnskolen rett til å gå på den skolen som ligger nærmest hjemmet eller den skolen i nærmiljøet som de sokner til. Hva som er nærskolen kan vurderes i en forskrift fra kommunen som deler inn geografiske områder for alle skolene. Denne ble vedtatt i K-sak 113/21 og er publisert på Lovdata.no.

Det er behov for en nærmere presisering av kriterier for skolegang utenfor den skolekretsen som eleven sokner til. Disse kriteriene vil gjelde ved søknader om skolegang ved annen skole innad i Modum kommune. Det er ikke åpning for å søke seg til en skole utenfor kommunen. Skolegang ved privat- / friskoler er ikke regulert av disse kriteriene. Skolegang på en slik skole er helt opp til foreldrene og dermed ikke søknadspliktig til kommunen.

Det er, på generelt grunnlag, ofte barnets beste å gå på nærskolen. Dette er en viktig sosial arena i barns liv og mye organiseres rundt skolen. Blant annet deler ofte elevene i samme klasse fritidsaktiviteter, arrangementer og nabolag. At nærmiljøet oppleves som trygt og oversiktlig er en

viktig faktor for en trygg og god oppvekst og tilhørighet. Derfor bør denne tilhørigheten også forsterkes ved å gå på skole i nærmiljøet.

Det er viktig å skape en forutsigbarhet for skolen selv og for andre tjenester som forholder seg til skolene. Dette kan være barnehager som deler inn barnegrupper ut fra skolekretser, eller for eksempel eiendomsめglere som formidler boliger til nye innbyggere. Det er også behov for en forutsigbarhet for foreldre og barn selv. Å bytte bosted ut av skolekrets har som hovedregel et skolebytte som konsekvens. Er det større frihet til å kunne velge skole, vil dette også kunne føre til flere skolebytter og overganger for barnet enn nødvendig. Samtidig kan det være forhold som gjør at det er barnets beste å gå på skole utenfor skolekrets, men denne muligheten bør være begrenset til noen få kriterier.

De aller fleste søknadene om skolebytte er knyttet til elever som har flyttet ut av skolekretsen, og hvor foreldrene ønsker at eleven skal fortsette ved skolen de har flyttet vekk fra. Det er viktig for all saksbehandling i disse sakene å legge barnets beste til grunn for behandling av søknadene.

Å flytte kan være krevende for mange barn. Om det er fordi familier flytter til et nytt sted, flytter fra eller til hverandre så vil det være et brudd med de kjente omgivelsene og relasjonene barnet har. Å flytte over skolekretsgrenser innebærer også som regel å bytte skole. Dette kan forsterke overgangen ved å bytte bosted. Likevel vurderes tilknytning til nytt nærmiljø til å veie tyngre enn for eksempel å fortsatt gå på en skole eleven flytter fra.

Det er også viktig å komme raskt i gang med å skape tilhørighet til nytt nærmiljø. I mange sammenhenger kan det kjennes utrygt å bytte skole raskt og mange ønsker å fortsette ut skoleåret eller lenger. Det er erfart at dette bidrar til å gjøre overgangen lenger enn det som er nødvendig for barnet. Det er praksis å knytte eventuelle skolebytter til naturlige tidspunkter i året, for eksempel oppstart etter en av feriene, men det forsøkes å ikke strekke «ventetiden» for lenge.

Av denne grunn bør det generelt ikke gis anledning til å gå på skole utenfor skolekretsen med bakgrunn i flytting. Likevel er det særlig to unntak som bør gjøres for dette. Det ene er dersom eleven er inne i siste år før en ny overgang, for eksempel til ungdomstrinn eller videregående opplæring. Det er unødvendig å skape for mange overganger som kan oppleves som krevende. Det andre er dersom det er særlige hensyn knyttet til familiesituasjon eller andre forhold. Dette kan være ved samlivsbrudd eller endringer i familien som gjør at det er viktig å ivareta en trygghet ved skolen. I tilfellene med delt bosted hvor begge bosteder er innad i Modum kommune, bør det åpnes for at eleven kan velge hvilken skole eleven vil gå på. Det bør settes en nedre grense på at eleven oppholder seg over 40% av tiden ved dette bostedet og ikke bare for eksempel annenhver helg.

Det kan også være barn i familier med vedvarende lav inntekt som er tvunget til å flytte. Ofte ser man at fattigdom også er forbundet med flere bytter av bosted. I disse tilfellene bør barna oppleve stabilitet i skolen til bosted er mer avklart. Dette vurderes som særskilte forhold ved eleven som tilsier at det beste er å gå på annen skole enn nærskolen.

Av andre unntak bør det også gis unntak for elever med søsken ved skolen. Dette for å ikke skape en for stor ulempe for familiene å ha flere skoler å forholde seg til. Dette kan være søsken som ønsker å fullføre sjuende klasse ved skolen eller andre grunner som er knyttet til denne eleven. Det er da rimelig at også søsken kan gå ut skoleåret ved samme skole.

Det kan også være særskilte forhold ved enkeltelever hvor skolebytte kan være et aktuelt tiltak. Dette kan være elever som opplever en særlig utrygg skolehverdag, elever med stort skolefravær eller andre forhold. I disse sakene kan skolebytte gi en anledning til å bryte med et mønster og gi en ny sjanse. Samtidig ser vi også at sakene ofte er sammensatte, noe som også gjør at et skolebytte kan oppleves som et nederlag dersom det heller ikke lykkes der. Derfor er det særdeles

viktig at et skolebytte vurderes nøye fra ulike instanser i hvert enkelt tilfelle.

Ut fra dette foreslås det følgende kriterier for saksbehandling av søknader om skolegang utenfor skolekretsen eleven sokner til:

1. Det er begrensede muligheter til å gå på skole utenfor skolekretsen eleven sokner til.
2. Det gis følgende unntak:
 - a. Dersom eleven ønsker å fullføre skoleåret før en ny overgang til ungdomstrinn eller videregående opplæring.
 - b. Dersom eleven har søsken ved skolen.
 - c. Dersom eleven har delt bosted i minimum 40% av tiden i skolekretsen
 - d. Dersom det er særskilte forhold rundt eleven som tilsier at dette er til det klart beste for eleven.